

EXPOZIȚIA DE ETNOGRAFIE “HORA”

Ionuț ANDREI

Résumé:

Organisée    Galerieile Stelea - grand edifice de la ville de Targoviste – l'exposition temporaire Hora est un projet culturel et éducatif de la section de l'ethnographie. Elle est am  n  e   eu deux salles et on y présente des objets comme des tissus, du bois, de la ceramique. L' exposition est nom  me Hora, parceque dans la premiere salle il y a 12 tabliers de costume des paysannes groupe   en demi-cercle, ainsi qu'elles donnent l'impression d' une ronde paysanne roumaine.

Amenajată la „ Galerieile Stelea” - clădire de referință a orașului Târgoviște, construită după planurile celebrului arhitect Nicolae Ghika-Budești și terminată de arhitectul Roșu în 1938 prin subscripție publică – expoziția temporară intitulată sugestiv „Hora” se constituie într-un demers cultural și totodată educativ, al secției de etnografie, menit să înfățișeze vizitorilor diferite aspecte ale artei populare românești.

Expoziția este amenajată în două săli (pe care le vom denumi în continuare: Sala I și Sala II) și prezintă publicului vizitator o gamă variată de obiecte: țesături, ceramică, lemn. Expoziția este intitulată sugestiv „Hora” deoarece în prima sală sunt expuse în plan central 12 fote, amenajate în semicerc astfel încât creează vizitorilor impresia unei hore. De altfel, „Hora” este un motiv des întâlnit în simbolistica artei populare românești și totodată cu origini foarte vechi, simbolizând unitatea și armonia. Motivul horei este unul dintre cele mai vechi. Descoperirile arheologice precum cea de la Bodești-Frumușica a unei reprezentări pe ceramică a unei hore formate din 6 femei, aparținând Culturii Cucuteni (3700- 2500 î.H.) ultima mare cultură cu ceramică pictată din Europa, indică faptul că „ hora” a apărut cu mai mult de 5000 de ani în urmă pe pământul vechii Dacii.¹

Sala I

În prima sală este amenajată o expoziție de țesături. În cuprinsul creației noastre populare textilele ocupă un loc însemnat . Alături de port, țesăturile de casă sunt purtătoarele unei arte de o mare diversitate și bogăție. Confectionate din materiale diferite – cânepă, in,lână, borangic și bumbac – majoritatea dintre ele sunt produse în gospodăria țărănească ori în ateliere rurale și îndeplinesc multiple funcții: de decor, pentru amenajarea interiorului etc.²

¹ Cristian Istrătescu – *Târgoviște, Simbolică, Ornamet, Ritual în spațiul carpatic românesc*, Editura Brumar, Timișoara, 2003. p. 92.

² *** *Arta populară românească*, Editura Academiei R.S.R, Bucurști, 1969, p. 225.

În privința utilizării, scoarțele și covoarele intră în categoria țesăturilor de: *organizare a interiorului locuințelor*. Ele sunt confecționate din lână și au în general dimensiuni mari 2/3 m. Tehnica de ales caracteristică este alesul Karamani și alesul cu găurele.³

Astfel pe pereții laterali ai sălii au fost expuse scoarțe și covoare muntenesti care prin vechimea, motivele și alternanța cromatică au o valoare deosebită în plan cultural. Decorul acestora este variat: geometric, vegetal, floral. Prin prisma decorului și a motivelor întâlnite, surprinde atenția „covorul cu lei”. Acesta prezintă în registrul central doi lei încadrați de un „chenar” cu motive florale. Deși motivul zoomorf este des întâlnit pe scoarțele și covoarele muntenesti, acesta surprinde prin decorul inspirat din motive orientale. De altfel, pe lângă reprezentările unor viețuitoare luate din mediul de viață imediat – cocoșul, găina, rața, pasărea, calul, cerbul etc. – se întâlnesc și unele reprezentări de animale exotice și chiar fantastice. – așa cum este cazul leilor de pe covorul menționat. Prin integrarea motivelor ornamentale în în compoziții cu un caracter propriu, acestea capătă o nouă valoare decorativă.

Așa cum am arătat mai sus, motivul central al expoziției îl constituie cele 12 fote expuse în semicerc și care dau privitorului impresia unei hore. Fota este un element de bază al costumului tradițional din zona Munteniei. De altfel majoritatea fotelor expuse sunt muntenesti și sunt parte componentă a costumului de sărbătoare în special. Fotele expuse prezintă un decor bogat, motivele cele mai des întâlnite sunt floral și geometric în special (rombul, crucea împletită și x-ul ceea ce semnifică „ familia împlinită”⁴) și sunt cusute cu fir metalic.

O ambianță deosebită o creează și celelalte obiecte expuse: lăzi de zestre, ștergare și ceramică decorativă.

Sala II

În cea de-a doua sală sunt amenajate obiecte care au aparținut unui colecționar local: Adrian Lăzărescu și care au fost donate de către familia acestuia după moartea sa. Avem astfel expuse o gamă variată de obiecte: textile (ștergare, costume, cămăși bărbătești.), ceramică (vase din diferite centre de tradiție: Horezu, Oboga, Korund etc) precum și multe piese decorative .

³ *** , *Arta populară românească*, Editura Academiei R.S. R., ...p. 251.

⁴ Cristian Istrătescu - Târgoviște, *op. cit.*, p. 77.

pit am la mobila No 60. Si are deha acceste mobila deosepe
la mobila No 61. reas frant inapropre mpruie unde se nuke
tot ucau apzii rea de dasepa sikiyiu ari Dins un parcaut ke
re la 2rri, Kipsa apzi ari Dins ke lita 2ii ari iam frant in tpe
88pi apziam se apate mai jos

apresspiki apzi Din sikiyia Satskri

1^a apzipe la aca bukray Din mobila No 47. are la mobila ke No 53.
ini 84.

apzi Din mobila frant in caata No 48. are in mobila deha mpr
6i. stangini 108pi Si de acaia' in nainte are in mobila Din arto
opa Kadri Dimeri Sotaps No 49. in stang 101pi Kape fax ston
pini 203.

2^a apzipe Din mobila Din capfe bu No 54. sapre are are in mobi
la No 60. stangini 108.

apresspiki apzi re de dasepa sikiyia

1^a apzipe Din mobila No 54. reate in capfe bu are in mobila Din
mura Ipevpiap No 59. in stangini 40. readat are tpe sume
apreare se copazie mai 88. stangini 254.

2^a apzipe deha mpru Din mobila No 55. are in mobila No 58. are
stangini 40 ad sumerari copazie mai 88 stangini 252. p
capa tpe tpe deha ka are sas arto fare ke rany are faja ab
mantrai Din apirina a mstap prae Si aparecti re sunt de kot Dra
akan se cede a fi stangini 240.

Notamite uci Inguini p. "fua soraie"

Ansa 1851

ipre prapre 26.

No 7.3. ad Notamite

www.cetateadescaun.ro

7 860653 722901 >
ISBN 978-606-537-229-0